

Demkó Attila: Még nagyobb szükség lesz jó diplomataakra és szakértőkre, mint eddig

Fel kell készülni egy nehezebb, erőszakosabb világra – jelentette ki Demkó Attila biztonságpolitikai szakértő, a Mathias Corvinus Collegium (MCC) Geopolitikai Műhelyének vezetője, aki a világjárvány térségekre gyakorolt hatásáról, Amerika Európából történő kivonulásának következményeiről, a belarusz helyzetről és a Geopolitikai Műhely feladatairól is beszélt lapunknak.

Kincses

– Aki ismer, az tudja, hogy két évtizedes célom: legyen végre egy önálló magyar geopolitikai, biztonságpolitikai gondolkodás, és ez jelenjen meg az oktatásban is – jelentette ki a Magyar Nemzetnek Demkó Attila azzal kapcsolatban, hogy milyen motivációkkal, célokkal érkezett a geopolitikai műhely élére. A biztonságpolitikai szakértő szerint fontos, hogy ne automatikusan vegyünk át, amit Washingtonban, Brüsszelben vagy Berlinben mondanak, hanem saját, magyar szemmel nézzük a világot, ehhez kíván hozzájárulni most a geopolitikai műhelyben is. – Gondolkozunk EU- és NATO-tagként, a Nyugat részeként, de nem lekefelmondóként, arra várva, hogy piros pontokat kapjunk – tette hozzá, egyben hangsúlyozta: vannak saját érdekeink, amelyek nem feltétlenül egyeznek másokéval, és mindent meg kell tenni a védelmükben. – 2010 előtt nehezebb volt ezen az úton járni, az elmúlt tíz évben azonban változott a szemlélet, és a geopolitikai műhellyel tovább kívánom erősíteni a változást – mondta.

A közelmúltban meghaladta az egymilliót az igazoltan koronavírusban elhunytak száma. Azzal kapcsolatban, hogy a járvány elhúzódása destabilizálhatja-e a térségeket, Demkó Attila elmondta,

rövid távon is van kockázat, a baj már megtörtént. – Hamarosan lesz ugyan vakcina, de a világ nem lesz már olyan, mint amilyen a vírus nélkül lett volna. A gazdasági problémák belső destabilizációhoz vezethetnek, az pedig külső problémákhoz – magyarázta a biztonságpolitikai szakértő. Példaként megemlítette, hogy az arab tavasz oka részben a 2008-as válság volt, majd Líbia és Szíria polgárháborúja nem maradt országon belül, az előbbi destabilizálta Malit és Nigert, az utóbbi Libanont, Irakot, sőt a migránsválság miatt Európát is. – Nem vagyok optimista, a következő évtized sok problémát hozhat, fel kell készülni egy nehezebb, erőszakosabb világra – tette hozzá.

Hegy-Karabah hovatarozásának kérdése miatt az örmény–azeri konfliktus is újra fellobbant, Demkó Attila szerint azonban a nagyhatalmak részvétele okán nehéz megjósolni a konfliktus kimenetelét. – Egy orosz–török háttéralku újra befagyaszthatja a konfliktust, az azeriek aligha háborúznak tovább Ankara támogatása nélkül – elemzte a helyzetet a szakértő, aki szerint ennek az újra fellobbant válságnak is lehet az egyik kiváltó oka a gazdasági válság, Azerbajdzsán küszködése a tartósan alacsony olajárakkal. Most még fenn tudnak tartani egy erős hadsereget, azonban nem biztos, hogy ez a

A Mathias Corvinus Collegium Geopolitikai Műhelyének vezetője. Foto: Bach Máté

jövőben is így lesz, ami szintén szerepet játszhatott abban, hogy nyáron és most is fokozott agresszivitással léptek fel. Demkó Attila hangsúlyozta, egy ország van, amelyről a konfliktus kapcsán keveset beszélnek: az Egyesült Államok. Mint fogalmazott, egy évtizede Washington még könnyebben nyomást gyakorolt volna Ankarára, Ankara pedig Bakura, így a határvillongás nem eszkalálódott volna idáig. Azonban az USA egyre inkább kivonul a térségből, és általában is elkezdett befelé

fordulni, ami a nagyon komoly amerikai társadalmi problémák fényében persze nem is meglepő. – Egy olyan új világ kezd kirajzolódni, amelyben az USA nem lesz ott mindenhol, és ez magával hozza az instabilitás növekedését sok térségben – mutatott rá a biztonságpolitikai szakértő.

Máshol sem megnyugtató a helyzet: Aljakszandr Lukasenka, Belarusz első számú vezetője Oroszország jóváhagyása, az EU és az USA tiltakozása, valamint az ilyenkor szokásos ünnepélyes külsősé-

gek mellőzése mellett hatodszor tette le elnöki esküjét. – Lukasenka elvesztette a legitimitását a belaruszok többségének szemében. Ezt a választást durva módon elcsalták, ez mindenki számára nyilvánvaló, és erőszakkal csak ideig-óráig lehet eredményt elérni – jelentette ki Demkó, aki szerint a Kremben sem túl nagy a szimpátia Lukasenka iránt, így meglepő volna, ha a belarusz vezető ki tudná tölteni a ciklusát.

A geopolitikai műhelyről is kérdeztük a frissen kinevezett vezetőt, aki elmondta, a műhely egy nagyobb csapat része a Mathias Corvinus Collegiumon belül, így az első feladat az, hogy jól beilleszkedjenek a rendszerbe. – Elsősorban azokra a kérdésekre akarom az erőforrásokat koncentrálni, amelyek a magyar nemzeti érdekek szempontjából fontosak. Az egyik elképzelésem, hogy minden év elején készítsünk egy kitekintést arról, hogy a számunkra fontos országokban, régiókban mi történhet a már látható folyamatok alapján – vázolta a tervét Demkó Attila. Arról is beszélt, hogy sok kiváló szakértő van Magyarországon, nagyon sok eltérő vélemény, ezért szeretné ütköztetni az álláspontokat, hiszen az visz előre. Azonban szerinte ennél is fontosabb az új generációkkal való foglalkozás, a mentorálás. – Nagyon jó a fiatalokkal együtt gondolkodni, elemezni a világpolitikát. Szeretnék minél több tehetséges ifjú kollégát a kül- és biztonságpolitika irányába terelni, hiszen a következő évtizedekben még nagyobb szükség lesz jó diplomataakra és szakértőkre, mint eddig – hívta fel a figyelmet Demkó Attila.